

ΜΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ

Τὸ φαρμακεῖο διανυκτέρευε κείνο τὸ βράδι.

Ἡ ὥρα εἶταν παρασμένη. Ὁ τελευταῖος πελάτης εἶχε φύγει ἐδῶ και δυὸ ὄρες. Κι οὔτε φαινόνταν πῶς θάσθθαι ἄλλος. Ἡ νύχτα πέραγε ἀπόξω ἡσυχῆ. Γλύστραγε ἀθόρυβη. Καμιὰ κραυγή, κανένας πυροβολισμὸς ἀπὸ μακριά. Ἡ νύχτα ἐκείνη δὲν εἶχε τυχαῖα δυστυχήματα.

Ἄστόσο τὸ φαρμακεῖο εἶχε ἀναμένα ὅλα τὰ φῶτα του, σὰ νὰ εἶταν ὥρα δουλειᾶς. Ὁ φαρμοκοποιὸς δὲν ἐνοιῶθε ἔτσι τὴ νυχτερινή του μοναξιά. Ἐλαμπαν ὅλα τὰ γυαλάκια, τὰ μπουκαλάκια, τὰ μάγμαρα. Ἐβλεπε γύρω του κάποιαν ἐγγήγορση. Ἐφευγε ἢ νύστα.....

Φαινόνταν πιδ νέος ἀπ' ὅ,τι εἶταν. Ὁ ἄσπρες τρίχες εἶχαν μοιραστεῖ μὲ τίς μαύρες τὸ κεφάλι του και γὰ πολὺν καιρὸ ἔδειχναν μιὰ συμφωνημένη στασιμότητα. Ἐκεῖνος ὅμως εἶταν πάντα ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ του. Ἐβρισκε πῶς στὴν ἡλικία του μποροῦσε νάχει και περισσότερες ἄσπρες τρίχες. Και τότε σήκωνε τὰ μάτια στὴν ἰδρυτικὴ πλάκα τοῦ φαρμακείου και διάβαζε: «Φαρμακευτικὸς Οἶκος Κ. Π. . . ἰδρυθεὶς τῷ 1861». Τριάντα χρόνια πρὶν εἶχαν περάσει κ' εἰκοσιτέσσερω-εἰκοσιπέντε πού εἶταν τότε. . . Κρατιόταν πολὺ καλά. . .

Ἐσοῦρε τίς παντοφλες του γιὰ ν' ἀκουστεῖ κάποια κίνηση. Ἐπειτα ἀπλώσε και πήρε τὴ βραδινὴ φημερίδα. Δὲ διάβαζε. Ἐψαχνε νὰ βρεῖ κοιά μέρη δὲν εἶχε διαβάσει. Ἀλλὰ τὴ φημερίδα τὴν εἶχε διαβάσει σχεδὸν ὅλη ἀπὸ πρὶν και δὲν τὴν κράτησε πολὺ.

Κοίταξε μὴν ἀφήσε καμιὰ συνταγὴ ἀνεχτέλεστη. Τίποτα. Τότε χασμουρήθη. Ἐσοῦρε πάλι τίς παντοφλες του. Σὰ λίγο σηκώθηκε και πήγε στὴν πόρτα. Τὴν ἀνοίξε και ἄκουσε ἔξω. Γαλήνη. Μόνο ἓνα παιχτιδιάρικο ἀεράκι θορυβοῦσε στίς στέγες τῶν σπιτιῶν. Ἡ νύχτα πέραγε σὰν ἓνα δροσερὸ τραγούδι. . .

Ἐκλείσε και γύρισε μέσα. Στὴ μέση τοῦ βάρους, οἱ ψηλές μόντζες μὲ τ' ἄπειρα μπουκαλάκια ἀφηναν ἀνοιχτὴ μιὰ χαμηλὴ πορτοῦλα, πού ἔμπαζε σ' ἓνα μικρὸ καμαράκι. Εἶταν τὸ γραφεῖο του. Προχώρησε και πέρασε μέσα. Ἴσως νάβρισκε καὶ νὰ ταχτοποιήσει τίποτα.

Ἀμέσως ἔπεσε τὸ μάτι του σὲ κάτι πού ἤθελε διόρθωμα. Τὸ ἡμερολόγιο τοῦ τοίχου ἔδειχνε ἓνα μεγάλο δύο, ἐνῶ ὁ μῆνας εἶχε ἔξη. Πλησίασε και ἐξκόλλησε τὰ τέσσερα φυλλαράκια. Σιγὰ σιγὰ και μὲ πολὺ δισταγμὸ ἐξκόλλησε και τὸ πέμπτο προετοιμάζοντας τὴν ἡμέρα πού ἐρχόταν.

Ἀλλὰ ἔπειτα δὲν ὑπῆρχε τίποτ' ἄλλο πού νὰ τὸν ἀπασχολήσει. Στὸ γραφεῖο ὅλα εἶταν στὴ θέση τους. Κ' ἡ πολυθρόνα περίμενε σὲ μιὰ σοβαρὴ στάση. Ἡ καμπυλωτὴ πέτσινη ράχη της γυάλιζε σὰν ἐπίσημη φαλάκρα. Ὅλα φαινόνταν ταχτοποιημένα ἀπὸ πρὶν. Ἴσως ὅμως ἀπὸ μέσα, στὰ συρτάρια τοῦ γραφείου νὰ εἶταν καμιὰ ἀνωμαλία.

Πέρασε και κάθισε μ' ενεργητικότητα μπρός στο γραφείο. "Άνοιξε το μεσαίο συρτάρι. 'Αμέσως έβγαλε ένα μεγάλο φάκελλο. 'Απόξω έγραψε με μεγάλα γράμματα: «'Αλληλογραφία». Τόν άνοιξε και σκόρπισε τό περιεχόμενό του πάνω στό γραφείο. Είταν λίγα γράμματα, χρήσιμα, πολύ γνώριμά του. Δέν είχαν κανένα ενδιαφέρον. Τάβαλε πάλι στό φάκελλο και τόν τοποθέτησε στή θέση του. "Έπειτα βρήκε ένα χαρτί γραμμένο, τούρρηξε μιá γρήγορη αύστηρη ματιά, τό ζάρωσε στό χέρι του και τό πέταξε στό καλάθι.

"Άνοιξε έν' άπό τά πλαινά συρτάρια. "Όλα στή θέση τους. Μόνο ένα μονόφυλλο χαρτί, έντυπο και με λίγες λέξεις του χειριού, φαινόταν ξένο, άποκοσμητό. Τό διάβασε κ' έμεινε συλλογισμένος. Σέ ποιό συρτάρι έπρεπε νά τοποθετηθεί; Ουμήθηκε γρήγορα κι άνοιξε με σταθερότητα έν' άπό τά πλαινά συρτάρια τής άλλης σειράς.

'Αμέσως βρήκε κείνο πού ήθελε. Ένας μεγάλος σωρός άπό όμοιομορφα χαρτιά, έντυπα, έπιανε τό μεγαλύτερο μέρος του συρταριού. "Άφησε άπάνω τό χαρτί πού έφερεν άπό τ'άλλο συρτάρι, σά νά τό άποκατάστησε. Κ' έκανε νά κλείσει τό συρτάρι. 'Αλλά τού ήρθε μιá ξαφνική σκέψη κι άπλωσε τό χέρι του στό χαρτί πού άφησε. Τό διάβασε σά νά είταν τό πρώτο άπό τ'ή σειρά τών τόσων όμοιομορφων χαρτιών. Στό τέλος στάθηκε περισσότερο. Τότε γύρισε και κοίταξε τό ήμερολόγιο. 'Η χρονολογία του χαρτιού είταν περασμένη έδώ και τέσσερις μήνες. Συλλογίστηκε ακόμα κ' έπειτα συμπέρανε:

— Θα διαλύθηκε ό σύλλογος. . . . .

Και κοίταξε λίγες στιγμές με πικρό χαμόγελο τό σωρό με τά όμοιομορφα χαρτιά.

Είταν όλα προσκλήσεις συνεδριάσεων ενός θρησκευτικού συλλόγου. "Έπειτα με τά δυό του χέρια έβγαλε τό σωρό και τόν τοποθέτησε πάνω στό γραφείο. Είχε έρθει ή ώρα του νά ξεταστεί, νά ξανακοιταχτεί, σάν έργο πού έφτασε στό τέλος του.

Γύρισε τό σωρό ανάποδα, για νάρχίσει τόν άπολογισμό του άπό την άρχή. Τό πρώτο χαρτί είταν ή γνωστοποίηση τής έγγραφής του στό θρησκευτικό εκείνο σύλλογο. "Άρχισε νά διαβάσει με παιδρότητα. Στό τέλος μιá ύποσημείωση έλεγε: «Τό μέλος Κ. Π. . . . ένεγράφη τή ενεργεία τής κυρίας Α. Χ. . .». Τό πρόσωπό του έγινε άμέσως σκυθρωπό. 'Η κυρία Α. Χ. . . Τότε είταν νέος, ούτε είκοσιπέντε χρονών. Τι ώραία εποχή. . . . Κ' ή κυρία Α. Χ. . . έδειχνε τόση συμπάθεια γι' αυτόν. . . . Μά δέν είταν άπλή συμπάθεια. 'Αλλοιώς δέ θα τήν

άκουγε ποτέ να γραφτεί σ' ένα θρησκευτικό σύλλογο. Ξαναδιάβασε την υποσημείωση μήπως βρει καμιάν άλλη λεπτομέρεια. Τίποτ' άλλο. 'Η κυρία Α. Χ... Που να είναι τώρα; 'Ανάσαινε γρήγορα. 'Η συγκίνηση ξανάναωσε το γεροντικό στήθος του μ' ένα νεανικό παλμό.

Προχώρησε στο σωρό των χαρτιών. 'Όλα όμοια. 'Όλα προσκλήσεις συνεδριάσεων. 'Εντελώς όμοιες. Μόνο ή χρονολογία άποτελούσε μιá διαφορά. Τίποτα τó ενδιαφέρον. Ξεφύλλιζε τó σωρό, λές κ' εξέταζε μιá—μιá τις ημέρες τής ζωής του. Παντού συνεχιζόταν ή ίδια μονοτονία. . . .

'Ενα χαρτί τού φάνηκε πώς είναι έντελώς όμοιο μ' έν' άλλο πού είχε περάσει πολύ προτίτερα, χωρίς τή διαφορά τής χρονολογίας. Στάθηκε και γύρισε πρós τά πίσω. 'Υστερ' από άρκετό ψάξιμο βρήκε τó όμοιο χαρτί: 27 Αδούστου τó ένα, 27 και τάλλο. Μόνο ó τέταρτος άριθμός τής χρονιάς στό ένα είναι 3 και στάλλο 5. 'Αλλά τó 5 δέν είναι άληθινό. 'Είταν 3 διορθωμένο σέ 5 μέ μελάνι. Θά είχαν τυπώσει πολλές προσκλήσεις τή χρονιά τού... 3. Τί όμοιότητα! Τά ξαναγυρίσματα τής ζωής. . . .

Προχώρησε στό σωρό. 'Αλλά γρήγορα βαρέθηκε. 'Όλο τά ίδια. Και μ' ένα συγκεντρωτικό μάζεμα έφτασε στήν τελευταία πρόσκληση, σ' εκείνην πού είχε φέρει από τάλλο συρτάρι. Κοίταξε τή χρονολογία τής. 'Είταν πρó τεσσάρων μηνών. Γύρισε στήν άρχή και κοίταξε τή χρονολογία τής γνωστοποίησης τής έγγραφής του. Λογάριασε: Εικοσιπέντε δόλαρα χρόνια. Μιά έγγραφή, — γιατί ούτε είχε κάνει δεύτερη, — τού κράτησε γραφή τήν πορεία τής ζωής του.

'Αλλ' άρχισε να νοιώθει τήν καρδιά του πολύ πλακωμένη. 'Επρεπε να γελάσει. Και κοίταξε τó σωρό. Με τόν ίδιο σωρό, πού τόν μελαγχόλησε, μπορούσε και να γελάσει. Με μιá δραχμή, — τó δικαίωμα τής έγγραφής, — τού στείλανε τόσο χαρτί! Τó φαρμακευτικό του κεφάλι τών συνδυασμών και τών ένώσεων κατέβασε άμέσως μιá περίφημη ιδέα. Γέλασε ικανοποιημένος από τόν εαυτό του και σηκώθηκε φαιδρός. Πήρε τó σωρό μέ τά όμοιόμορφα χαρτιά κ' έκανε να βγει από τó γραφείο. 'Απάνω—άπάνω είναι ή γνωστοποίηση τής έγγραφής μ' εκείνη τήν υποσημείωση. 'Εγινε πάλι μελαγχολικός. 'Αλλά μέ μιάν άδρή χειρονομία πήρε από τó σωρό τó πρώτο αυτό χαρτί και τάρησε μέ στοργή στό τραπέζι. Μαζί μ' αυτό άφησε και τή μελαγχολία τής συλλογής του. Και βγήκε από τó γραφείο μέ τó σωρό τών χαρτιών φαιδρός.

Πλησίασε στό μαρμάρινο πάγκο τής εργασίας, άφησε τó σωρό, έφερε κοντά του μιá μεγάλη φαρμακευτική μποτίλλια μέ σκόνη σχεδόν άχρωμη κι άρχισε να διπλώνει σκονάκια μέ τά χαρτιά τού σωρού. Με τή δραχμή μιás έγγραφής είχε τó χαρτί για διακόσια σκονάκια. . . .

Τά γυαλιά, τά μπουκαλάκια, τά μάρμαρα έλαμπαν σ' όλες τις μεριές τού φαρμακείου χαρούμενα γύρω στή χαρά τού κυρίου τους. Μόνο στό μικρό γραφείο, όπου τó φώς είναι πιά άδύνατο, ανάσαινε άδούρβα μιá γλυκειά μελαγχολία. Είχε μείνει τó χαρτί μέ τήν υποσημείωση και τόνωμα τής κυρίας.